

INAUGURACIÓ DEL SEMINARI INTERNACIONAL “L’AUDITORIA PÚBLICA MEDIAMBIENTAL: REPTES I OPORTUNITATS PER ALS OCEX”

Barcelona, 16 d’octubre de 2009

Molt Honorable President del Parlament de Catalunya, Sr. Ernest Benach, M. Christian Melly, President d’EURORAI, membres del Comitè Directiu d’EURORAI, membres del Tribunal de Comptes Europeu, Presidentes, membres y tècnics dels òrgans de control extern membres i observadors d’EURORAI, senyors síndics de comptes i personal de la Sindicatura de Comptes de Catalunya, amics i amigues.

Benvinguts a Barcelona! Per a la Sindicatura de Comptes de Catalunya és un honor acollir la celebració d’aquest seminari que, d’alguna forma constitueix la cloenda tècnica de l’any en que commemorem el vint i cinquè aniversari del restabliment de la nostra institució, poc després de que la democràcia tornés a Catalunya i a Espanya. La Sindicatura de Comptes de Catalunya és una institució prevista en l’Estatut d’Autonomia de Catalunya, que és la norma que regula el nostre sistema d’autogovern. Per aquells que vénen de fora, no em puc estar de recordar que la nostra és una institució centenària, que troba les seves arrels en el segle XIII amb la tasca dels oïdors de comptes (el segell del nostre logo n’és una mostra fidel).

Al meu parer, la temàtica del seminari és molt pertinent i, m’atreveixo a dir, que de gran actualitat. El medi ambient és cada vegada més present en l’agenda política internacional, estatal, regional i local. En aquest sentit vull destacar la cimera de Nacions Unides sobre el canvi climàtic que el proper mes de desembre tindrà lloc a Copenhaguen. Una cimera que tindrà per objectiu analitzar els darrers esdeveniments al voltant d’aquest fenomen i en la qual els caps d’estat i de govern estan cridats a revisar els compromisos del Protocol de Kyoto –que expira l’any 2012– i a definir les bases d’un nou acord mundial. En els propers anys els governs gastaran milers de milions d’euros en polítiques i programes que volen donar resposta al canvi climàtic, i, per tant, institucions com les nostres han d’estar preparades per complir la missió que els respectius sistemes democràtics ens han encomanat.

Els òrgans de control extern també hem de participar d'aquest debat, si més no tenir-lo present en els nostres treballs de fiscalització. Des de la Sindicatura de Comptes de Catalunya així ho creiem i, tal i com ho he dit en anteriors ocasions, l'auditoria mediambiental ha de ser una de les nostres línies de treball de futur.

L'auditoria mediambiental és un concepte polisèmic, que permet aproximacions des de perspectives ben diverses. No podem enfocar-la només des del punt de vista del canvi climàtic. Són molts els camps de treball de la gestió pública que es toquen amb el medi ambient, per exemple la protecció dels espais naturals, la gestió dels riscos naturals –incendis, inundacions–, els efectes de la construcció immobiliària en espais naturals protegits –de la qual Espanya no n'és un bon exemple– la regeneració d'antics espais industrials contaminats, la gestió dels residus, les accions vinculades al cicle de l'aigua, etc.

Però seria incomplert limitar-se als programes públics explícitament adreçats al medi ambient perquè la majoria – o tots! – els programes públics poden tenir un impacte mediambiental i potser caldrà que incorporem aquest capítol a la majoria de les nostres fiscalitzacions...

També voldria destacar la importància de l'aplicació de la legislació mediambiental de la Unió Europea i la seva vinculació a la recepció de fons europeus –especialment de Fons Estructurals i de Cohesió– i que obliga els estats membres a canviar actituds i pràctiques que en algunes ocasions són poc respectuoses amb el medi ambient. Tots coneixem algun cas en què la violació de directives comunitàries –com la d'aus i hàbitats o la de l'aigua– ha obligat a modificar alguna infraestructura, independentment de la seva importància econòmica o estratègica que aquesta pogués tenir per al país afectat.

L'auditoria mediambiental no només afecta els estats i les regions, sinó que les administracions locals també poden ser objecte de fiscalització, ja que moltes de les competències de tipus municipal, comarcal, de districtes, etc. tenen a veure amb el medi ambient.

Cal dir que el medi ambient no té fronteres –un parc natural, un incendi forestal, un vessament en un riu, la contaminació de l'aire, etc.– i en aquest sentit és bàsic el

treball de coordinació i/o cooperació que es pugui establir entre els òrgans fiscalitzadors de diferents regions i països. Alguns del col·legues presents ja en tenen una bona experiència.

La fiscalització de tipus mediambiental requereix un nivell d'especialització diferent del dels treballs que normalment portem a terme. Per aquest motiu haurem de potenciar la formació i la capacitat del nostre personal, i plataformes com EURORAI ens poden ajudar en aquesta tasca perquè ens permeten comparar com ho hem fet uns i altres, i això ens porta a aprendre i a poder dur a casa nostra els nous coneixements.

Sobre el programa del seminari d'avui, els vull dir que, evidentment, no s'ha estructurat per atzar.

- En primer lloc, hem demanat al Prof. Dr. Martínez Alier que ens imparteixi una ponència gestada fora de l'àmbit de l'auditoria pública, de tipus reflexiu, i que ens llanci idees - fins i tot provocacions! - per orientar els nostres treballs.
- A continuació vindran tres taules rodones, els temes de les quals s'han definit en funció de les propostes de ponències que molts de vostès van fer arribar a la Sindicatura de Comptes de Catalunya i a la Secretaria General d'EURORAI a finals de 2008. Vull remarcar que la sol·licitud de presentar ponències va ser tot un èxit i varem rebre gairebé 30 propostes, algunes de les quals no s'han pogut incorporar en el programa final. Des d'aquí el nostre agraïment a tots vostès; aquest és un indicador clar que el tema interessa. Les taules rodones aniran acompanyades d'un debat amb l'auditori, que espero que sigui enriquidor, i abans de l'acte de cloenda, els tres moderadors ens oferiran les seves conclusions.

Vull destacar que entre els ponents, la majoria dels quals formen part d'EURORAI, comptem amb la presència d'un membre del Tribunal de Comptes Europeu, que ens parlarà sobre l'Informe del Programa LIFE Natura 2000-2006, presentat en societat encara no fa un mes. També tenim avui entre nosaltres una representant del Tribunal de Comptes de Noruega, que és la institució que presideix el grup de treball de medi ambient d'EUROSAI. Penso, i aquesta és una opinió que crec que compartim amb el president Melly i el Comitè Directiu, que és molt positiu establir mecanismes de cooperació amb EUROSAI més enllà de les relacions institucionals estrictament formals que organitzacions com les nostres han de tenir; de fet, reprendríem una pràctica que ja té alguns precedent però que potser no hem aprofitat prou a fons.

El programa és carregat i el temps és limitat. Per aquest motiu demanaré als ponents que respectin el temps que se'ls ha donat i als moderadors que actuïn amb to conciliador, i mà de ferro si cal, per controlar-lo i per permetre que tots vostès puguin tenir l'ocasió de participar en el debat que hi haurà després de cada ponència. També els agrairia que respectessin escrupolosament el temps previst per a les pauses.

Amb la documentació que hem repartit aquest matí se'ls ha distribuït el programa, un resum de totes les ponències, els PowerPoints en anglès (amb una traducció de cortesia dels PowerPoints que no estan en aquesta llengua feta per l'organització), i una llista dels inscrits. Aquesta i altra documentació estarà disponible a la web d'EURORAI els propers dies.

Voldria acabar la meua intervenció reprenent unes paraules de Ban Ki-moon, secretari general de Nacions Unides, que fa uns dies en un article publicat pel *Herald Tribune* deia en relació a la propera cimera de Copenhaguen: *"Tindrè un senzill missatge per convèncer els líders: El món us necessita per impulsar de manera activa un nou acord just, efectiu i ambiciós a Copenhaguen. Si fallem en aquesta missió, les generacions futures en pagaran els costos."* Els Tribunals de comptes, des d'una posició modesta, podem contribuir a reduir aquests costos!

Moltes gràcies.